

Przedmiotowe zasady oceniania na lekcji fizyki 2021-2022

Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych służy monitorowaniu pracy ucznia. Ocena ma za zadanie przekazywać uczniowi informację o jego osiągnięciach, wskazywać, co robi dobrze, a co i w jaki sposób wymaga poprawy.

Obszary aktywności

1. Rozumienie pojęć fizycznych i znajomość ich definicji oraz jednostek (posługiwanie się językiem fizyki).
2. Poprawny zapis matematyczny.
3. Znajomość i stosowanie poznanych wzorów (wraz z przekształceniami).
4. Rozwiązywanie zadań obliczeniowych i problemowych z wykorzystaniem poznanych metod (w tym wprowadzanie jednostek).
5. Analizowanie tekstów fizycznych i wyciąganie z nich wniosków.
6. Stosowanie wiedzy przedmiotowej w rozwiązywaniu problemów praktycznych (z życia codziennego)
7. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji oraz doświadczeń i wnioskowanie na podstawie ich wyników.
8. Prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach.

Formy oceniania

1. Odpowiedź obejmująca trzy ostatnie lekcje z uwzględnieniem rzeczowości, samodzielności, stopnia trudności i właściwego stosowania terminologii i symboliki.
2. Sprawdziany – zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem, obejmują cały omówiony dział lub większą partię materiału zgodnie z planem wynikowym, czas trwania 45 min. Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek napisania go w terminie umówionym z nauczycielem, jednak nie później niż do dwóch tygodni po powrocie do szkoły (przy nieobecności dłuższej niż 1 dzień). Sprawdzian po omówieniu zostaje w szkole do wglądu rodziców na zebraniach lub konsultacjach;
3. Kartkówki – nie muszą być zapowiedziane, sprawdzają opanowanie i rozumienie wiadomości bieżących, czas trwania od 10 – 20 min. Zaległą kartkówkę uczeń ma obowiązek napisać w ciągu tygodnia od zakończenia nieobecności.
4. Zadania utrwalające – mogą mieć formę m.in. zadania domowego, projektu. Uczniowie, którzy nie oddadzą zadania w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, mają obowiązek uzupełnić brak tego zadania w ciągu tygodnia od terminu oddania lub powrotu ucznia do szkoły (w przypadku nieobecności ucznia w dniu ostatecznym oddania zadania).

Prace pisemne: są punktowane według skali:

od 40% dopuszczający

od 50% dostateczny

od 75% dobry

od 90% bardzo dobry

100% celujący

W trakcie lekcji

1. Na lekcji fizyki uczeń musi posiadać przybory do pisania, zeszyt, pomoce dodatkowe wskazane przez nauczyciela (np. linijka, kalkulator prosty, tablice fizyczne, ołówek, kolorowe pisaki lub inne przedmioty codziennego użytku w celu przeprowadzenia doświadczeń lub pokazu).
2. Uczeń obowiązkowo prowadzi zeszyt przedmiotowy (zeszyt nie podlega ocenie),
3. Po każdej lekcji uczeń ma obowiązek przeczytania danego tematu w podręczniku celem utrwalenia wiedzy. (w przypadku braku podręcznika uczeń może korzystać z innych źródeł wiedzy)
4. Uczeń nieobecny na zajęciach w szkole jest zobowiązany do samodzielnego nadrobienia materiału jaki był omawiany pod jego nieobecność.
5. Uczeń ma prawo zgłosić 1 raz w półroczu nieprzygotowanie. Nie jest możliwe zgłoszenie nieprzygotowania na zapowiedzianym sprawdzianie lub kartkówce, a także na lekcji powtórzeniowej.

Poprawy ocen

Uczeń ma prawo do poprawy jednego sprawdzianu w ciągu półrocza, ocena uzyskana z poprawy zastępuje ocenę uzyskaną w pierwszym terminie. Termin poprawy uczeń ustala w porozumieniu z nauczycielem. Odpowiedź ustna i kartkówka nie podlegają poprawie.

Ocena śródroczna i roczna

1. Oceny półroczna i roczna nie są średnią arytmetyczną ocen częściowych.
2. Na ocenę roczną składają się oceny zdobyte przez ucznia przez cały rok szkolny.
3. Największy wkład do oceny półrocznej i rocznej mają oceny ze sprawdzianów, potem z kartkówek i z pozostałych form sprawdzenia wiedzy i umiejętności.
4. Uczeń nie ma prawa podnieść sobie oceny półrocznej i rocznej poprzez napisanie referatu.
5. Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim oraz laureat lub finalista olimpiady przedmiotowej z fizyki otrzymuje najwyższą pozytywną ocenę klasyfikacyjną.
6. Uczeń ma prawo ubiegać się o podwyższenie oceny rocznej (gdy nie zgadza się z nią) jeżeli zdobył wymaganą liczbę ocen (z wszystkich wymaganych przez nauczyciela form) oraz skorzystał z możliwości poprawy oceny ze sprawdzianu oraz przeprowadził w czasie roku szkolnego pokaz doświadczalny. Wówczas umawia się z nauczycielem na napisanie sprawdzianu obejmującego wiedzę z całego roku szkolnego.

Uczniowie z dostosowaniem form i metod pracy

W sytuacji gdy uczeń posiada orzeczenie lub opinię z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wymagania edukacyjne są dostosowywane do możliwości ucznia zgodnie z zaleceniami.

Nauka zdalna

W przypadku konieczności przejścia na nauczanie zdalne niniejszy dokument może zostać odpowiednio zmodyfikowany w celu dostosowania go do potrzeb ucznia i nauczyciela.

Teresa Michalik

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Wymagania na ocenę dopuszczającą:

Uczeń potrafi:

- „określa drgania jako cykliczny ruch wokół położenia równowagi,
- podaje definicje okresu, amplitudy oraz częstotliwości drgań
- zapisuje zależność między wartością siły sprężystości a odkształceniem,
- określa kierunek i zwrot wypadkowej siły w ruchu drgającym
- określa rodzaje energii w ruchu drgającym,
- opisuje jakościowo przemiany energii w ruchu drgającym.
- opisuje wahadło jako przykład układu wykonującego ruch drgający,
- opisuje jakościowo przemiany energii podczas ruchu wahadła.
- odróżnia drgania tłumione od wymuszonych,
- podaje definicję rezonansu mechanicznego
- opisuje mechanizm rozchodzenia się fali mechanicznej,
- rozróżnia fale płaskie i kołowe,
- rozróżnia fale poprzeczne i podłużne
- podaje definicje okresu oraz amplitudy drgań,
- podaje definicje długości oraz prędkości fali.
- opisuje źródła dźwięków, podaje ich przykłady,
- opisuje dźwięk jako falę podłużną.
- opisuje zmiany częstotliwości dźwięku wywołane ruchem źródła dźwięku.
- podaje definicję dyfrakcji fal,
- opisuje wynik nakładania się fal.
- podaje definicję interferencji fal.
- określa światło jako falę elektromagnetyczną,
- wymienia różne rodzaje fal elektromagnetycznych
- opisuje zjawisko odbicia,
- formułuje prawo odbicia.
- opisuje zjawisko załamania,
- definiuje współczynnik załamania ośrodka,
- formułuje prawo załamania.
- podaje definicję kąta granicznego,
- opisuje zjawisko całkowitego wewnętrznego odbicia.
- opisuje jakościowo rozproszenie światła w atmosferze prowadzące do powstania niebieskiego koloru nieba i czerwonego koloru zachodzącego słońca
- opisuje cząsteczkową budowę materii,
- podaje definicję energii wewnętrznej,
- podaje definicję dyfuzji.
- opisuje rozszerzalność objętościową cieczy i gazów,
- opisuje rozszerzalność liniową ciał stałych.
- wymienia trzy rodzaje przekazu ciepła między ciałami,
- opisuje zastosowanie materiałów izolacyjnych
- formułuje I zasadę termodynamiki,
- odróżnia przekaz energii w postaci ciepła od przekazu energii w postaci pracy.
- podaje definicję ciepła właściwego,
- zapisuje zasady bilansu cieplnego. opisuje zjawiska topnienia i krzepnięcia,
- definiuje ciepło topnienia.
- opisuje zjawiska parowania i skraplania,
- definiuje ciepło parowania,
- odróżnia parowanie od wrzenia.
- zapisuje zasady bilansu cieplnego
- charakteryzuje rozszerzalność cieplną wody.

Wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń sprostował wymaganiom na niższy stopień oraz potrafi:

- odczytuje z wykresu wychylenia od czasu amplitudę oraz okres drgań,
- wyznacza częstotliwość drgań na podstawie okresu,
- doświadczalnie udowadnia, że okres drgań ciała zawieszzonego na sprężynie nie zależy od amplitudy.
- opisuje proporcjonalność siły wypadkowej do wychylenia w ruchu harmonicznym,
- doświadczalnie sprawdza zależność okresu drgań ciała zawieszzonego na sprężynie od jego masy.
- stosuje zasadę zachowania energii do obliczania energii w ruchu drgającym.
- określa niezależność okresu drgań wahadła od amplitudy,
- opisuje niezależność okresu drgań wahadła od masy.
- posługuje się pojęciem częstotliwości własnej,
- demonstrowuje zjawisko rezonansu mechanicznego.
- opisuje zależność między częstotliwością drgań źródła fali a częstotliwością fali w ośrodku.
- oblicza częstotliwość fali na podstawie znajomości jej okresu,
- odczytuje amplitudę oraz długość fali z obrazu fali.
- opisuje cechy dźwięku,
- przedstawia obraz oscyloskopowy fali akustycznej
- opisuje zmiany częstotliwości dźwięku wywołane ruchem odbiornika.
- podaje przykłady dyfrakcji fal,
- stosuje zasadę superpozycji do wyjaśnienia mechanizmu nakładania się fal,
- opisuje zjawisko rozpraszania fal mechanicznych.
- wyjaśnia mechanizm powstawania interferencji fal z dwóch źródeł,
- opisuje falę stojącą.
- opisuje doświadczenie Younga jako potwierdzenie falowej natury światła,
- podaje zakres długości fali dla światła oraz wartość prędkości światła w próżni,
- demonstrowuje polaryzację światła w wyniku przejścia przez polaryzatory.
- konstruuje obraz w zwierciadle płaskim,
- podaje cechy obrazu w zwierciadle płaskim.
- opisuje zmianę długości fali po przejściu do innego ośrodka
- opisuje zasadę działania światłowodu
- opisuje, w jaki sposób powstaje tęcza,
- wyjaśnia różnice między tęczą a halo.
- określa związek temperatury z energią kinetyczną cząsteczek,
- omawia różnice w budowie cząsteczkowej gazów, cieczy i ciał stałych,
- opisuje charakter sił międzycząsteczkowych.
- wyjaśnia różnice między rozszerzalnością liniową a objętościową.
- opisuje różnice między trzema rodzajami przekazu ciepła między ciałami,
- stosuje pojęcie stanu równowagi termodynamicznej.
- podaje, czym jest wartość energetyczna paliwa,
- stosuje I zasadę termodynamiki do rozwiązywania typowych problemów i zjawisk z otaczającego świata.
- stosuje bilans cieplny w typowych przypadkach.
- wykorzystuje ciepło topnienia w prostych obliczeniach,
- rozróżnia ciała krystaliczne i bezpostaciowe
- wykorzystuje ciepło parowania w prostych obliczeniach,
- opisuje parowanie jako jeden ze sposobów termoregulacji organizmów.
- stosuje bilans cieplny z wykorzystaniem ciepła przemiany fazowej w typowych przypadkach,
- wyjaśnia, na czym polega efekt cieplarniany
- korzysta z definicji pary nasyconej i nienasyconej.

Wymagania na ocenę dobrą

Uczeń sprostał wymaganiom na niższe stopnie oraz potrafi:

- wyznacza prędkość ciała w momencie mijania położenia równowagi na podstawie wykresu położenia od czasu.
- wyznacza współczynnik sprężystości z wykresu zależności siły rozciągającej od wydłużenia sprężyny,
- korzysta z II zasady dynamiki Newtona w zadaniach dotyczących ruchu drgającego do wyznaczania maksymalnego przyspieszenia.
- opisuje zależność między energią całkowitą w ruchu drgającym a amplitudą drgań.
- jakościowo opisuje siły występujące podczas ruchu wahadła,
- określa zależność okresu drgań wahadła od jego długości.
- demonstruje drgania tłumione oraz wymuszone.
- opisuje sposób rozchodzenia się fali podłużnej w ośrodku.
- stosuje do obliczeń zależność między długością, częstotliwością oraz prędkością fali.
- omawia wielkości opisujące dźwięki,
- określa poziom natężenia dźwięku w wybranych sytuacjach
- stosuje wzór na zmianę częstotliwości wywołany efektem Dopplera do obliczeń
- projektuje doświadczenie ilustrujące zjawisko dyfrakcji fal mechanicznych na szczelinie.
- wyjaśnia mechanizm powstawania fali stojącej.
- stosuje do obliczeń zależność między prędkością światła, długością oraz częstotliwością fali,
- wyjaśnia mechanizm rozpraszania światła.
- opisuje zjawisko polaryzacji przez odbicie.
- stosuje prawo załamania do opisu zjawisk optycznych.
- stosuje poznane zjawiska do rozwiązywania typowych zadań i problemów.
- wyjaśnia mechanizm powstawania miraży.
- korzysta z definicji energii wewnętrznej do wyjaśniania zjawisk z otaczającego świata.
- stosuje pojęcie rozszerzalności do wyjaśniania zjawisk z otaczającego świata,
- oblicza przyrost długości ciała dla zadanego przyrostu temperatury,
- projektuje i wykonuje doświadczenia ilustrujące rozszerzalność cieplną.
- projektuje i wykonuje doświadczenie ilustrujące przewodność cieplną.
- opisuje jakościowo procesy bez wymiany ciepła z otoczeniem
- stosuje bilans cieplny do obliczeń,
- odróżnia pojemność cieplną od ciepła właściwego,
- ocenia realność uzyskanych wyników obliczeń.
- stosuje w obliczeniach wzór na ciepło pobrane (oddane) w procesie topnienia (krzepnięcia) ,
- projektuje doświadczenie ilustrujące stałość temperatury podczas topnienia(krzepnięcia).
- stosuje w obliczeniach wzór na ciepło pobrane w procesie parowania,
- projektuje doświadczenie ilustrujące stałość temperatury podczas wrzenia
- ocenia realność uzyskanych wyników obliczeń,
- opisuje efekt cieplarniany Ziemi.
- podaje definicję wilgotności powietrza,
- wyjaśnia zmiany temperatury wrzenia związane ze zmianami ciśnienia

Wymagania na ocenę bardzo dobrą i celującą

Uczeń sprostał wymaganiom na niższe stopnie oraz potrafi:

- stosuje do obliczeń wzór na okres drgań ciała zawieszzonego na sprężynie
- stosuje do obliczeń wzór na okres drgań wahadła,
- stosuje zasadę zachowania energii w zadaniach obliczeniowych dotyczących wahadła.
- stosuje poznaną wiedzę w sytuacjach nietypowych
- opisuje fale rozchodzące się w wodzie.
- wyjaśnia, czym różni się głośność od poziomu natężenia dźwięku.
- stosuje wzór na zmianę częstotliwości wywołany efektem Dopplera w sytuacjach złożonych.
- projektuje doświadczenie ilustrujące zjawisko nakładania się fal mechanicznych
- projektuje doświadczenie ilustrujące zjawisko rozpraszania światła,
- wiąże zjawisko odbicia z interferencją.
- opisuje bieg światła w ośrodku niejednorodnym
- samodzielnie wyszukuje przykłady zjawisk optycznych w atmosferze i je wyjaśnia.
- charakteryzuje ilościowo rozmiary atomów i cząsteczek
- opisuje zjawiska atmosferyczne będące ilustracją trzech sposobów przekazu ciepła.
- opisuje praktyczne przykłady zastosowania przemian adiabatycznych gazów
- stosuje bilans cieplny do opisu zjawisk z otaczającego świata,
- rozwiązuje zadania o wyższym stopniu trudności.
- odróżnia szadź od szronu,
- analizuje bilans energetyczny Ziemi.
- stosuje do obliczeń wilgotność względną i bezwzględną,
- korzysta z diagramu fazowego wody w zadaniach obliczeniowych.